

หน่วยที่ 2

เกียร์

หัวข้อเรื่อง (Topics)

2.1 ชนิดของเกียร์

2.2 หน้าที่ของกระปุกเกียร์

2.3 โครงสร้างและการทำงานของ
เกียร์

2.4 การบำรุงรักษากระปุกเกียร์

หัวข้อเรื่อง (Topics)

2.5 การทดสอบเกียร์อัตโนมัติ

2.6 การขับเคลื่อนสี่ล้อ

2.1 ชนิดของเกียร์

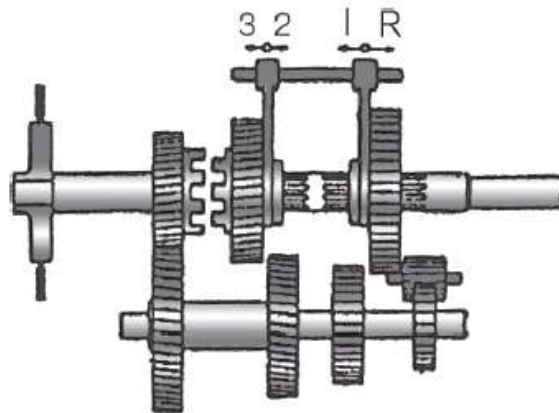

2.1.1 ชนิดของกระปุกเกียร์

1. กระปุกเกียร์แบบมาตรฐาน (Standard Transmission)

(1) กระปุกเกียร์แบบเลื่อนเฟืองเข้าขบ (Sliding Mesh)

เฟืองของเกียร์ใช้แบบฟันตรง ซึ่งเป็นเหตุให้เฟืองปะทะกัน
เกิดเสียงดังเข้าเกียร์ยาก แต่มีข้อดีคือแข็งแรง ในปัจจุบันไม่นิยมใช้ในรถนั่ง
แต่มีใช้ในรถบรรทุก รถ

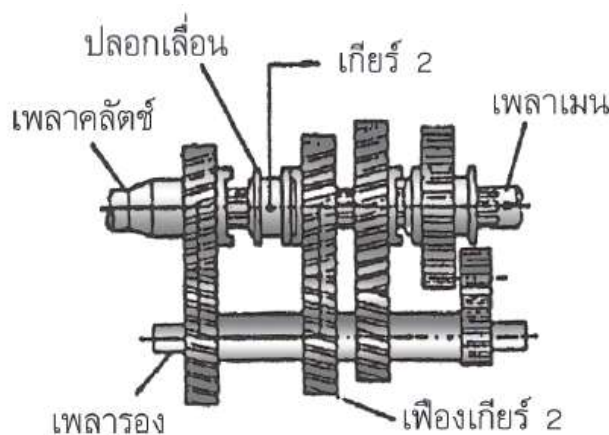

กระปุกเกียร์แบบเลื่อนเฟืองเข้าขบ

(2) กระปุกเกียร์แบบเฟืองขบกันตลอดเวลา (Constant Mesh)
กระปุกเกียร์แบบเฟืองขบกันตลอดเวลา มีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น แบบเฟืองไม่เลื่อนหรือแบบเฟืองคลัตช์ ปัจจุบันไม่นิยมใช้แต่จะมีใช้ในรถจักรยานยนต์ เกียร์แบบนี้เป็นการแก้ไขปัญหา เสียงดังขณะเข้าเกียร์

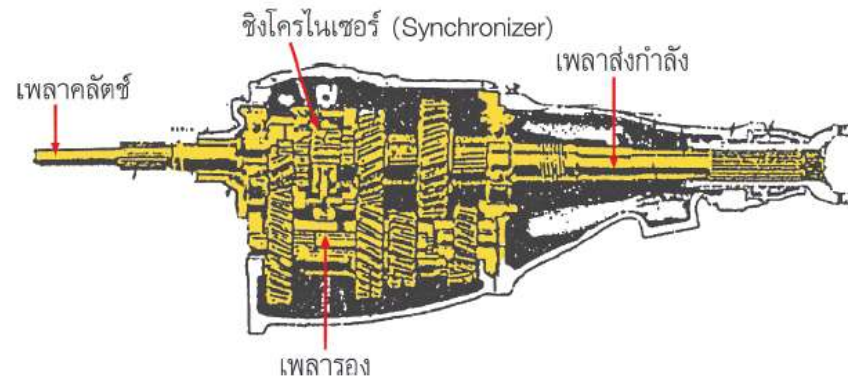
กระปุกเกียร์แบบเฟืองขบกันตลอดเวลา

(3) กระปุกเกียร์แบบซิงโครเมช (Synchromesh Type)

กระปุกเกียร์แบบซิงโครเมช (Synchromesh Type)

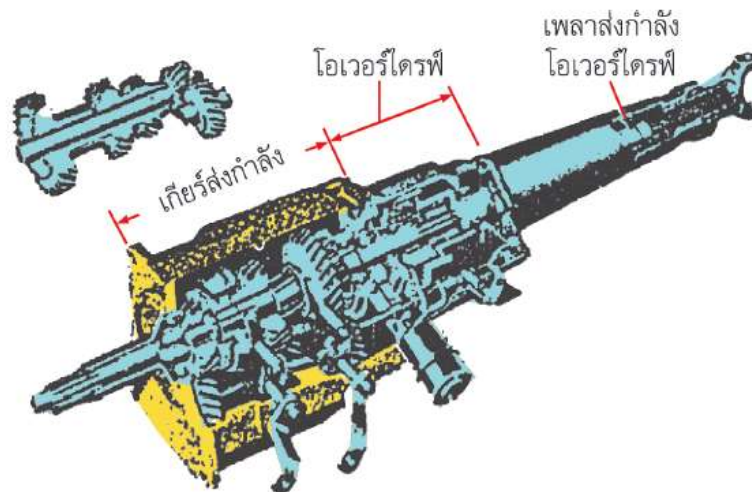
เฟืองจะขบกันอยู่ตลอดเวลาจนกว่าเกียร์จะถอยหลัง นิยมใช้ในรถนั่งและบรรทุกเล็กในปัจจุบัน หลักการคล้ายกับแบบเฟืองขบกันตลอดเวลา

กระปุกเกียร์แบบซิงโครเมช

2. กระจุกเกียร์แบบโอเวอร์ไดรฟ์ (Overdrive Type)

กระจุกเกียร์แบบโอเวอร์ไดรฟ์ โอเวอร์ไดรฟ์ไม่ใช่กระจุกเกียร์ แต่เป็นอุปกรณ์พิเศษที่ผลิตขึ้นมาเพื่อออกแบบให้เพลากลางหมุนเร็วกว่าเพลาส่งกำลังของเกียร์

กระจุกเกียร์แบบโอเวอร์ไดรฟ์

3. กระจุกเกียร์แบบอัตโนมัติ (Automatic Transmission)

เกียร์อัตโนมัติทำงานควบคู่กับทอร์คคอนเวอร์เตอร์ ซึ่งรับกำลังงานจากเครื่องยนต์ ทอร์ค-คอนเวอร์เตอร์เป็นคลัตช์ที่ใช้ไฮดรอลิก (ของเหลว) เป็นตัวกลางส่งกำลังให้กับเกียร์อัตโนมัติ

กระจุกเกียร์แบบอัตโนมัติ

2.2 หน้าที่ของกระปุกเกียร์

2.2.1 ตัดกำลังเครื่องยนต์

ในตำแหน่งเกียร์ว่าง กำลังงานจากเครื่องยนต์อยู่ที่เพลาคัลท์ซ์และเพลารองไม่สามารถส่งผ่านไปยังเพลากำลังได้ ซึ่งเป็นการตัดกำลังของเครื่องยนต์

2.2.2 เพิ่มแรงบิด

เมื่อเริ่มขับเคลื่อนรถยนต์ต้องการแรงบิดสูงมากในการขับเคลื่อนตำแหน่งเกียร์ต่ำเฟืองทด-กำลังจะเพิ่มแรงบิดให้กับเพลาชับล้อมากขึ้น

2.2.3 การเปลี่ยนแปลงอัตราทดหรือความเร็ว

เมื่อมีความต้องการใช้ความเร็วสูงหรือความเร็วต่ำ ขบวนเฟืองในกระปุกเกียร์จะทำให้เพลากำลังมีความเร็วหรือช้า นั่นคือรถยนต์สามารถวิ่งเร็วหรือช้าได้

2.2.4 การขับเคลื่อนถอยหลัง

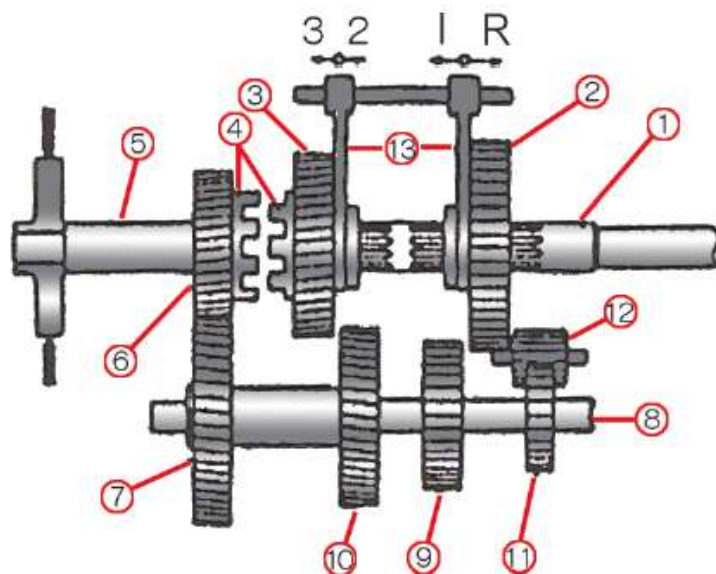
กระปุกเกียร์เป็นตัวกำหนดให้รถยนต์เดินหน้าหรือถอยหลังได้โดยใช้ตำแหน่งเกียร์

2.2.5 การเบรกรถยนต์

2.3 โครงสร้างและการทำงานของ เกียร์

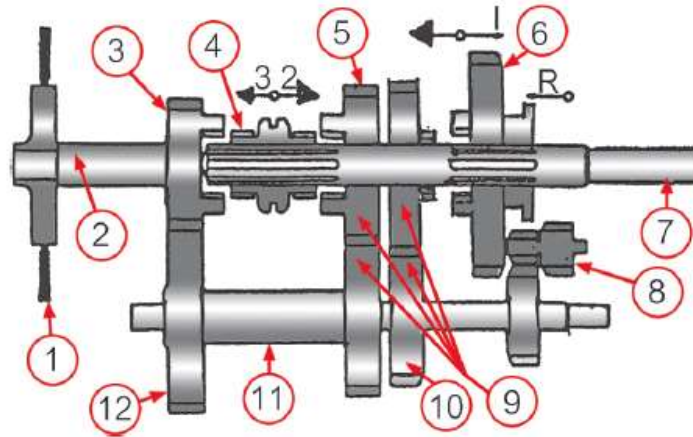
โครงสร้างชิ้นส่วนของเกียร์แบบเลื่อนเฟืองเข้าขบชนิด 3 เกียร์เดินหน้า
และ 1 เกียร์ถอยหลัง

-
1. เพลากำลัง	7. เฟืองขับเพลารอง
2. เฟืองตามเกียร์	8. เพลารอง
3. เฟืองตามเกียร์	9. เฟืองขับเกียร์ 1
4. เฟืองหน้าหรือเดือยเฟือง	10. เฟืองขับเกียร์ 2
5. เพลาคลัตช์	11. เฟืองขับเกียร์ถอยหลัง
6. เฟืองหัวเพลาคลัตช์	12. เฟืองกลับทิศทางเกียร์ถอยหลัง
13. ก้ามปูเลื่อนเกียร์	

2.3.1 โครงสร้างของเกียร์แบบขบกันตลอดเวลา

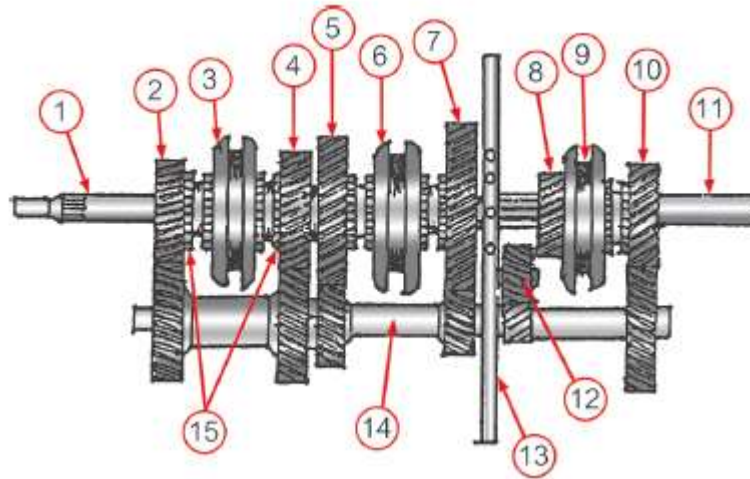

โครงสร้างกระปุกเกียร์แบบขบกันตลอดเวลา

1. แผ่นคลัตช์	7. เฟลาเมน (เฟลากำลัง)
2. เฟลาคลัตช์หลัง	8. เฟืองกลับทางหมุนเกียร์
3. เฟืองเฟลาคลัตช์	9. ขบกันตลอดเวลา
4. เกียร์คลัตช์	10. เกียร์ 1
5. เกียร์ 2	11. เฟลารอง
6. เกียร์ถอยหลัง	12. เฟืองขับเฟลารอง

ถอยหลัง

2.3.2 โครงสร้างของเกียร์แบบซิงโครเมช (Synchromesh type)

โครงสร้างและส่วนประกอบของเกียร์แบบซิงโครเมช
ชนิด 5 เกียร์

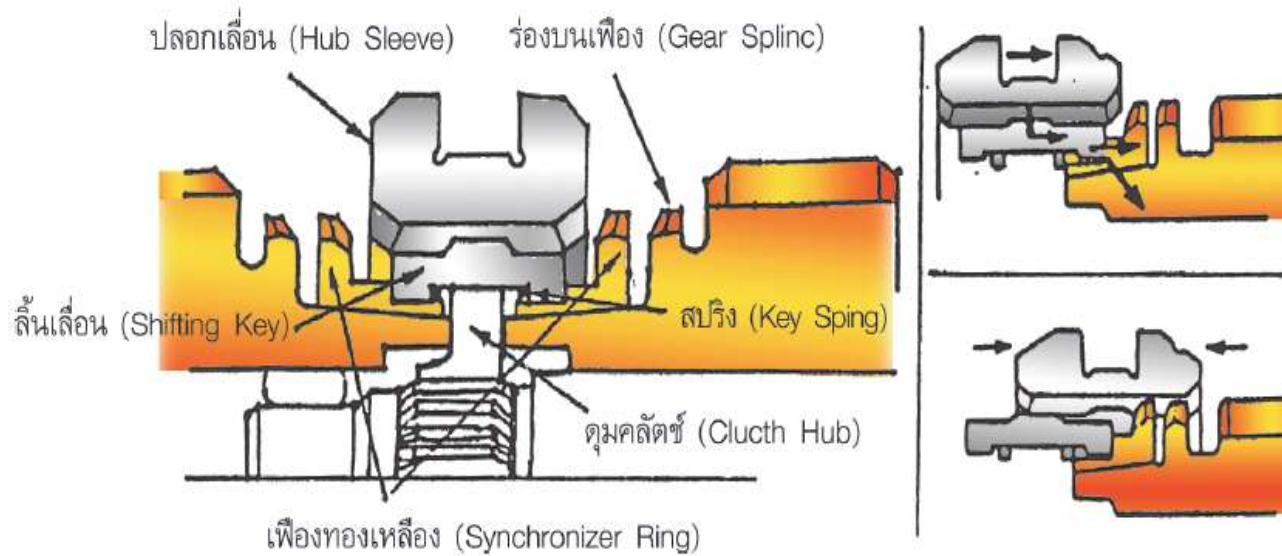
โครงสร้างของเกียร์แบบซิงโครเมชเฟืองจะขับเคลื่อนตลอดเวลา การเข้าเกียร์ต้องเลื่อนปลอกเลื่อนมีส่วนประกอบของโครงสร้างดังนี้

1. เฟลาคลัตช์	8. เฟืองเกียร์ถอยหลัง
2. เฟืองเฟลาคลัตช์	9. ปลอกเลื่อนเกียร์ 5-R
3. ปลอกเลื่อนหรือซิงโครไนเซอร์ (Synchronizer) เกียร์ 3-4	10. เฟืองเกียร์ 5
4. เฟืองเกียร์ 3	11. เฟลาเมน (เฟลากำลัง)
5. เฟืองเกียร์ 2	12. เฟืองกับทิตทางหมุนเกียร์ถอย
6. ปลอกเลื่อนเกียร์ 1-2	13. แป้นลูกปืน
7. เฟืองเกียร์ 1	14. เฟลารอง
	15. ฟันหน้าเฟือง

หลัง

2.3.3 การทำงานของเกียร์แบบซิงโครเมช (Synchromesh Type)

การทำงานของชุดตัวประสานเฟือง

เป็นการทำงานของตัวประสานเฟืองในเกียร์แบบซิงโครเมช เมื่อมีการใช้เกียร์ก้ามปูจะพาปลอกเลื่อนตามไปยังตำแหน่งเกียร์ที่ต้องการ

หน้าที่ของเกียร์ คือ สร้างแรงบิดเพื่อเอาชนะน้ำหนักบรรทุกหรือการเปลี่ยนแปลงความเร็วของรถให้ช้าหรือเร็วเปลี่ยนแปลงทิศทางการขับเคลื่อนหน้าและถอยหลังหรือตัดกำลังงานของเครื่องยนต์สลับกันกับคลัตช์

2.4 การบำรุงรักษากระปุกเกียร์

2.4.1 การบำรุงรักษาเกียร์ซิงโครเมซ

1. มาตรฐานความหนืดน้ำมันเกียร์

สมาคมวิศวกรรมยานยนต์สหรัฐอเมริกา (SAE) กำหนดมาตรฐานของน้ำมันเกียร์ออกเป็นเบอร์ต่าง ๆ มีทั้งความหนืดเดี่ยว (Single Grade) และความหนืดรวม (Multi Grade) มีทั้งหมด 6 ค่า คือ 75W, 80W, 85W, 90, 140 และ 250

2. มาตรฐานการแยกน้ำมันเกียร์ตามสภาพการใช้งาน

GL-1 เกียร์ประเภทเฟืองขับ เฟืองตัวหนอน ใช้งานเบา ไม่ต้องเติมสารคุณภาพ

GL-2 เกียร์ประเภทเฟืองตัวหนอน

GL-3 เกียร์ประเภทเฟืองขับ เกียร์ที่มีสภาพความเร็วและรับแรงดันปานกลาง

GL-4 เกียร์ประเภทเฟืองไฮปอยด์ (Hypoid Gear) ที่ทำงานหนักระดับปานกลาง

GL-5 เกียร์ประเภทเฟืองไฮปอยด์ที่ทำงานหนักและรับแรงดันสูง เป็นระบบเกียร์

2.4.2 การบำรุงรักษาเกียร์อัตโนมัติ (Automatic Transmission)

1. ตรวจระดับน้ำมันเกียร์

2. เกียร์อัตโนมัติ ใช้น้ำมันไฮดรอลิก (Hydraulic) เบอร์ 10
ATF D-II หรือ DEXRONII, DEXRON III

(1) ตรวจสอบสภาพน้ำมันเกียร์

(2) หลังเปลี่ยนน้ำมัน สตาร์ทเครื่องยนต์และเลื่อนคันเกียร์

จากตำแหน่ง P ไป L

(3) ตรวจสอบปรับตั้งสายลิ้นเร่ง

(4) การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเกียร์อัตโนมัติ (Automatic
Transmission)

2.4.3 ระยะเวลาการเปลี่ยนถ่ายสารหล่อลื่น

1. กระปุกเกียร์ธรรมดา

- (1) รถยนต์ใหม่เริ่มเปลี่ยนที่ 1,000 กม. แรก
- (2) ต่อไปเปลี่ยนทุก ๆ 40,000 กม.

2. กระปุกเกียร์อัตโนมัติ (Automatic Transmission)

- (1) เปลี่ยนทุก ๆ 40,000 กม.
- (2) ผู้ผลิตรถยนต์บางบริษัทไม่กำหนดระยะทางการใช้งาน

แต่ให้สังเกตสีของน้ำมัน

3. เฟืองท้าย

- (1) รถยนต์ใหม่เริ่มเปลี่ยนที่ 1,000 กม. แรก
- (2) ต่อไปเปลี่ยนทุก ๆ 40,000 กม. หรือในระยะเวลา 24

เดือน หรือ 2 ปี

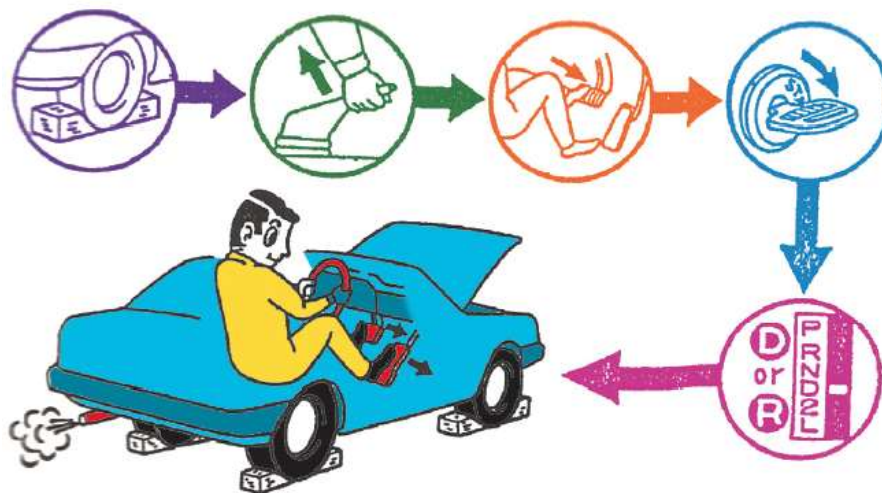

2.5 การทดสอบเกียร์อัตโนมัติ

2.5.1 ทดสอบการสตอลล์ (Stall Test)

ขั้นตอนการทดสอบการสตอลล์

การทดสอบการสตอลล์ คือ ทดสอบสภาพรวมของเกียร์อัตโนมัติ
พร้อมกับเครื่องยนต์ โดยการวัดความเร็วรอบสูงสุดของเครื่องยนต์

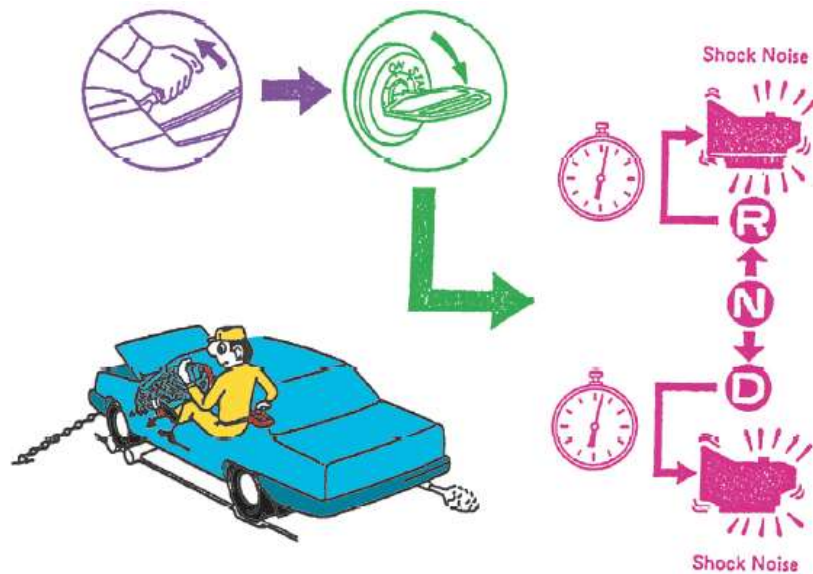

ทำการทดสอบการสตอลล์ ดังนี้

กับเครื่องยนต์

1. ใช้วัสดุหมุนล้อหน้าและล้อหลังและต่อเครื่องวัดรอบเข้ากับเครื่องยนต์
2. ดึงเบรกมือให้สุด
- 3.เหยียบเบรกด้วยเท้าซ้ายให้เต็มที่
4. สตาร์ท (Start) เครื่องยนต์
5. ใช้มือเลื่อนคันเกียร์ไปที่ตำแหน่ง D
6. เหยียบคันเร่งลงสุดด้วยเท้าขวา
7. ทำการทดสอบเช่นเดียวกันกับเกียร์ในตำแหน่ง R

2.5.2 การทดสอบเวลาล่าช้า (Time Lag Test)

ขั้นตอนการทดสอบเวลาล่าช้า

ทำการทดสอบได้ดังนี้

1. ใช้มือดึงเบรกมือให้สุด
2. สตาร์ท เครื่องยนต์ในตำแหน่งเกียร์ N ปรับตั้งรอบเดินเบาที่ 750×50 รอบ/นาทีและไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ
3. ปรับเลื่อนคันเกียร์จากตำแหน่ง N ไปตำแหน่ง R ใช้นาฬิกาจับเวลาตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์จนกระทั่งรู้สึกกระตุก เวลาต้องน้อยกว่า 1.2 วินาที

2.5.3

ขั้นตอนการทดสอบความดันในระบบ

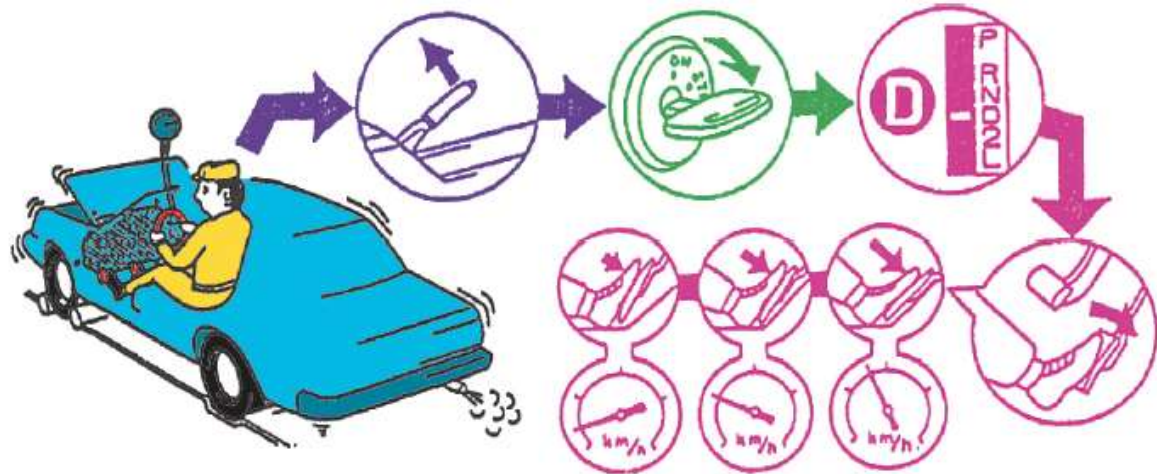
ทำการทดสอบได้ดังนี้

น้ำมันแทนที่

1. ถอดปลั๊กทดสอบที่เสื้อเกียร์ออก ติดตั้งเกจวัดความดัน
2. ดึงเบรกมือให้สุด
3. ใช้วัสดุหนุนล้อรถทั้งสี่ล้อไว้
4. สตาร์ท เครื่องยนต์ที่รอบเดินเบา
5. ปรับเลื่อนคันเกียร์ไปตำแหน่ง D
6. ใช้เท้าซ้ายเหยียบเบรกเต็มที่
7. ทดสอบเช่นเดียวกันในตำแหน่งเกียร์ R

ตำแหน่งเกียร์ D		ตำแหน่งเกียร์ R	
ความดันที่รอบเดินเบา	ความดันที่สตอลล์	ความดันที่รอบเดินเบา	ความดันที่สตอลล์
3.7–4.3 kg/cm ²	9.4–10.7 kg/cm ²	5.4–7.2 kg/cm ²	14.4–16.8 kg/cm ²

8. ถ้าการทดสอบไม่ได้ตามกำหนด ให้ปรับสายลิ้นเร่งและทดสอบอีกครั้ง

อุณหภูมิการทดสอบที่อุณหภูมิของน้ำมันปกติ 50 - 80 องศาเซลเซียส

1. ถอดปลั๊กทดสอบที่เสียบเกียร์ออก ติดตั้งเกจวัดความดัน
2. ปลอดเบรกมือ
3. สตาร์ท เครื่องยนต์
4. ปรับเลื่อนคันเกียร์ไปตำแหน่ง D วัดความดันน้ำมัน

เบอร์ตามความรัที่กำหนด

2.5.5 การทดสอบเกียร์อัตโนมัติ (Automatic Transmission) บนถนน

1. การทดสอบตำแหน่ง D เกียร์ 1-3

ตารางที่ 2.2 การเปลี่ยนเกียร์อัตโนมัติ

คันเกียร์อยู่ที่	D Range						L Range
ลิ้นเร่งเปิด	100%		0%		100%		0%
เข้าเกียร์	1 → 2	2 → 3	Lock-up	Lock-up	3 → 2	2 → 1	2 → 1
ความเร็วรถ (km/hr)	48-61 (km/hr)	92-105 (km/hr)	51-58 (km/hr)	47-54 (km/hr)	8-101 (km/hr)	35-43 (km/hr)	38-47 (km/hr)

2. การตรวจสอบกลไกล็อก-อัพ (Lock-up)

(1) ขับขี่ในตำแหน่งเกียร์ D ที่ความเร็วคงที่ (ล็อก-อัพทำงาน) ที่ความเร็ว 65 km/hr

(2) ให้ผู้ขับขี่เหยียบคันเร่งลงเบา ๆ สังเกตตรวจสอบความเร็วรอบของเครื่องยนต์ต้องไม่เปลี่ยนแปลงทันที

4. การทดสอบให้ตำแหน่ง R

(1) ให้ผู้ขับขี่หยุดรถยนต์ให้นิ่งแล้วเข้าเกียร์ R

(2) ออกรถเหยียบคันเร่งจนสุด เกียร์ต้องไม่ลื่นถ้ำลื่นแสดงว่าคลัตช์ถอยหลังบกพร่อง

5. การทดสอบในตำแหน่ง P

(1) จอดรถบนพื้นเอียง (เอียงมากกว่า 5 องศา)

(2) เข้าตำแหน่งเกียร์ P

(3) ปลดอยเบรกมือ ตรวจสอบดูว่าแขนของปาร์คกิ้งล็อก (Parking Lock) ทำงานหรือไม่และรถต้องไม่ไหลเลื่อน

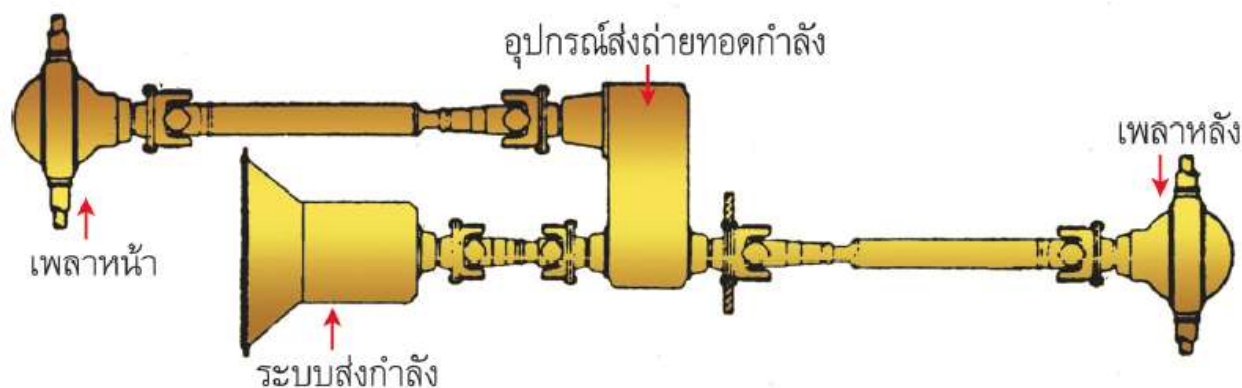

2.6 การขับเคลื่อนสี่ล้อ

การขับเคลื่อนสี่ล้อ (Four Wheel Drive) โดยทั่วไประบบการขับเคลื่อนในรถยนต์แบ่งการทำงานออกเป็น 2 ระบบ คือ ระบบการขับเคลื่อน

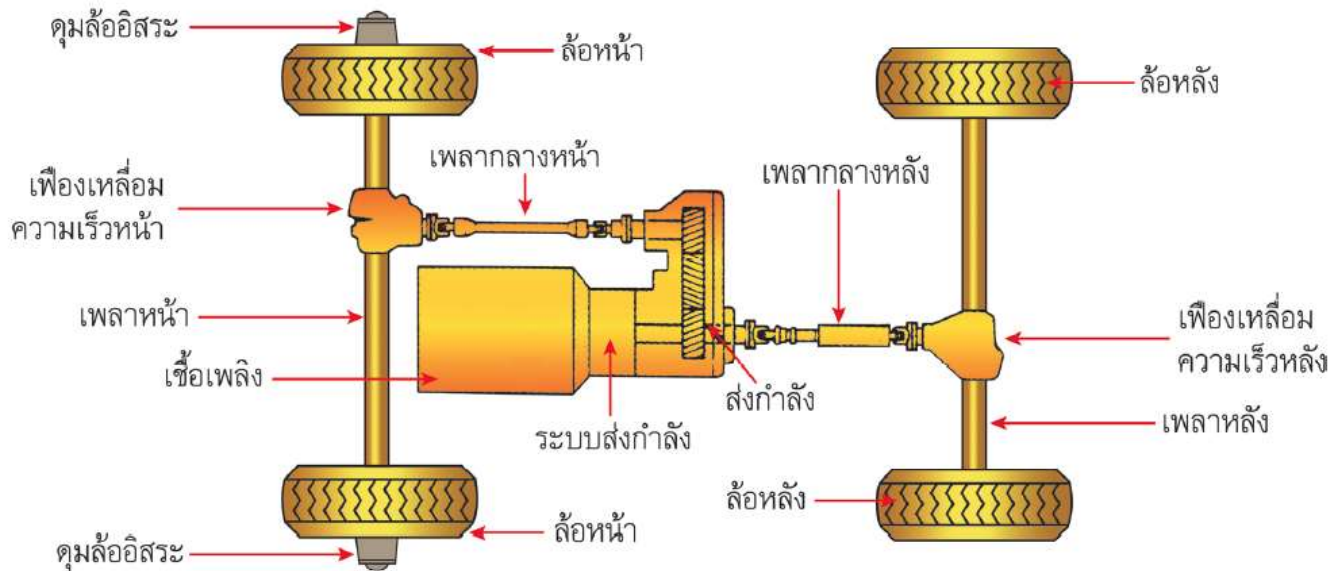
การขับเคลื่อนสี่ล้อ

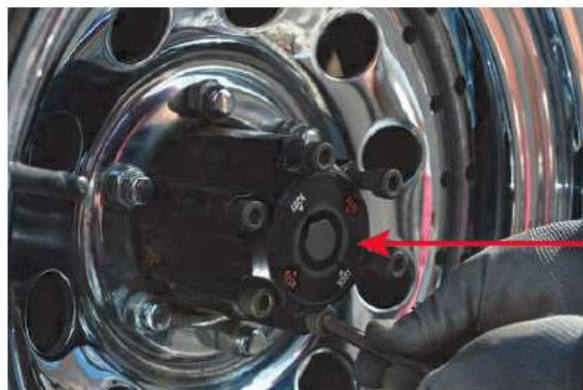
คุมล้ออิสระ (Free-wheel Hub)

คุมล้ออิสระ เป็นอุปกรณ์สำหรับต่อหรือตัดการส่งกำลังระหว่างเพลาลูกหน้า

ขับเคลื่อน

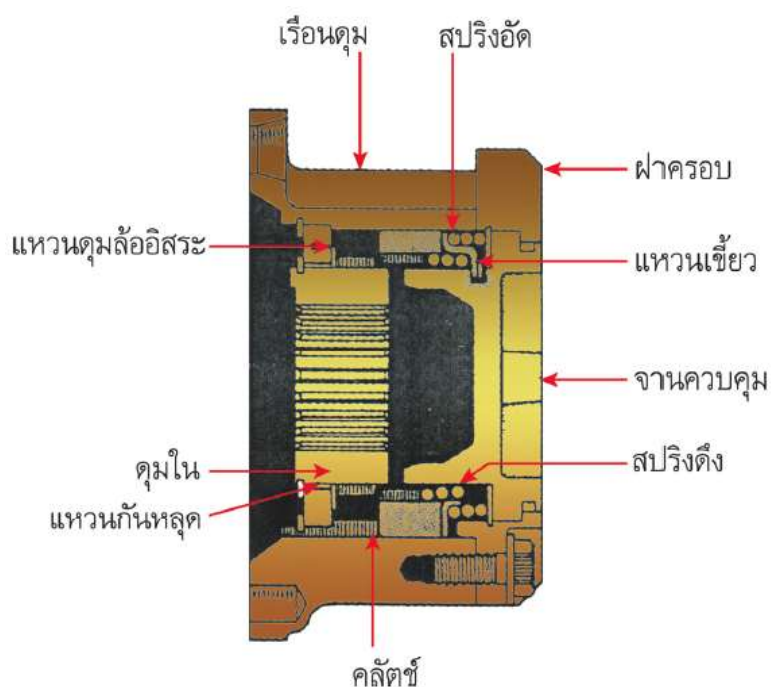

การส่งกำลังของการขับเคลื่อนสี่ล้อ แบบ
บางเวลา

เรื่อนดุมล้ออิสระ

การติดตั้งดุมล้ออิสระ

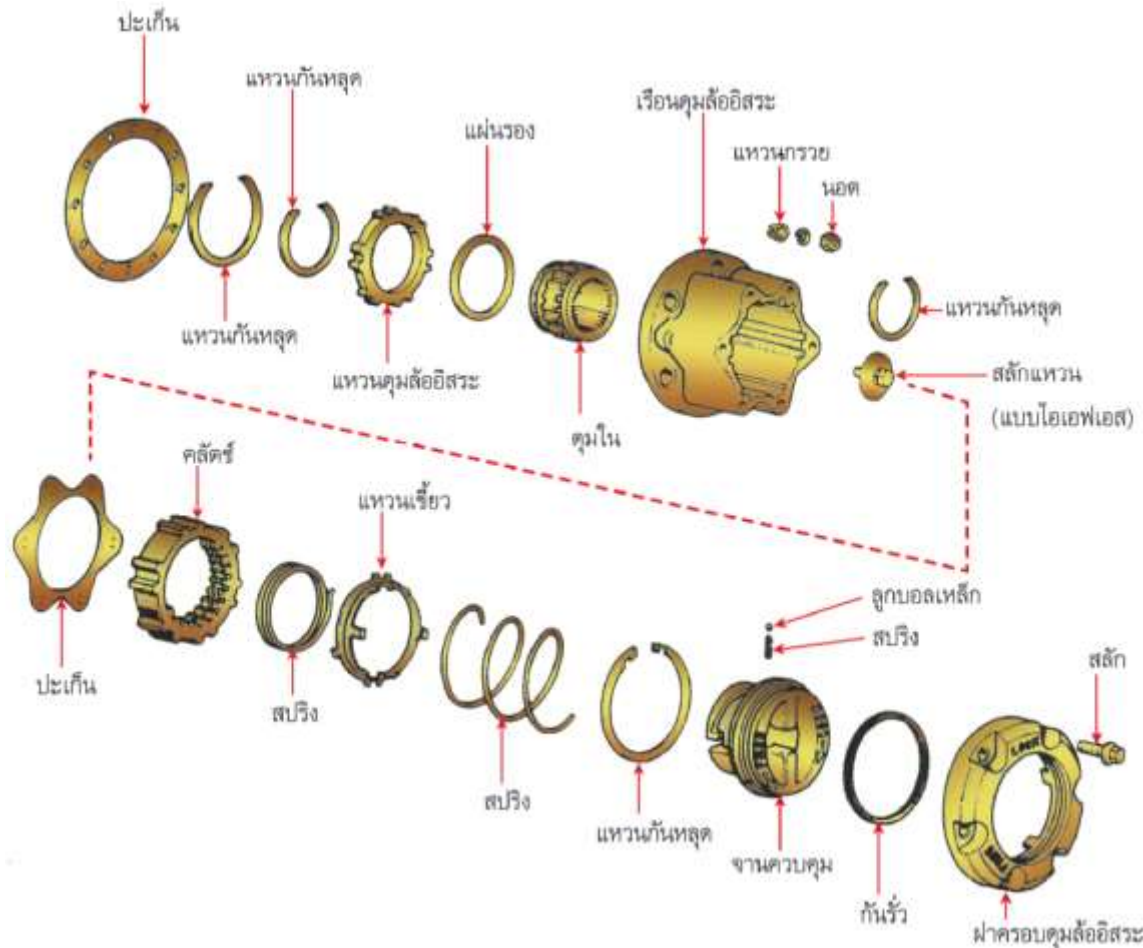

ในส่วนภายในของดุมล้ออิสระ

1. ส่วนประกอบของดุมล้ออิสระ

(1) ดุมใน (Inner Hub) อยู่ใกล้กับแหวนกันหลุด (Snap Ring) ทำหน้าที่รับกำลังจากเพลาชับหน้าแล้วส่งไปยังล้อหน้า

ส่วนประกอบของดุมล้ออิสระ

(2) คลัตช์ (Clutch) อยู่ด้านในมีลักษณะเป็นร่องฟันและอยู่ด้านนอกมีลักษณะเป็นซี่ฟัน ซึ่งจะถ่ายทอดกำลังจากเพลาขับหน้าไปยังล้อหน้า

(3) เรือนดุมล้ออิสระ (Free-wheel Hub Body) หรือเรียกโดยทั่วไปว่า เรือนดุม (Body) ใช้ประกอบชิ้นส่วนสำคัญต่าง ๆ และยึดติดกับดุมล้อด้านหน้า

(4) จานควบคุม (Control Handle) จะเลือกทำการเลือกถ่ายทอดกำลัง

(5) แหวนเขี้ยว (Pawl) มีหน้าที่ในการบังคับตำแหน่งของคลัตช์ให้เข้าล็อกหรือเป็นการปลด ล็อกให้เป็นอิสระ

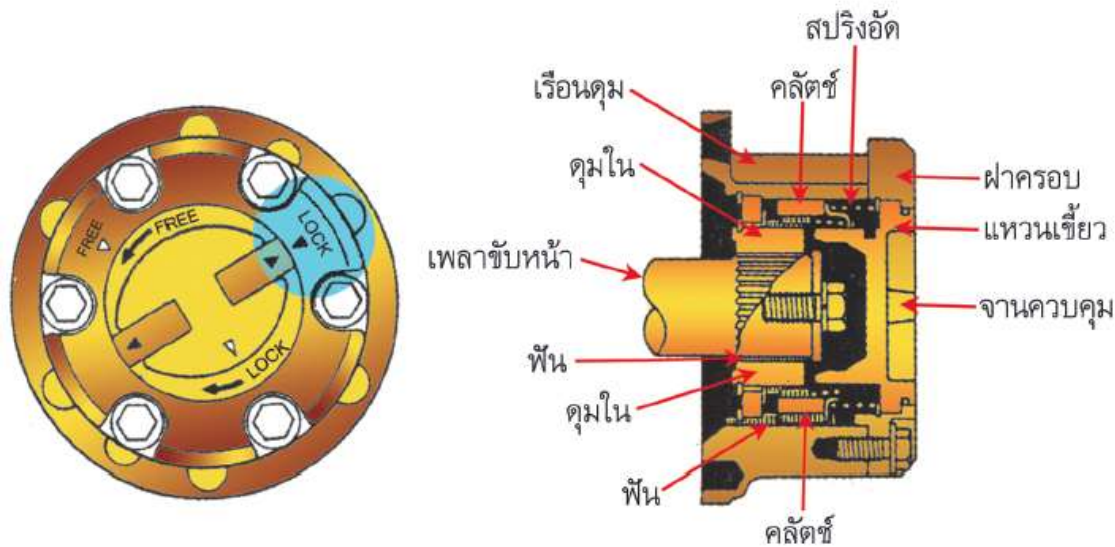
(6) สปริง (Spring) อยู่ระหว่างคลัตช์กับแหวนเขี้ยว ใช้ดึงคลัตช์ออกจากดุมในเพื่อเป็นการปลดล็อกให้เป็นอิสระ

2. การทำงานของดุมล้ออิสระ

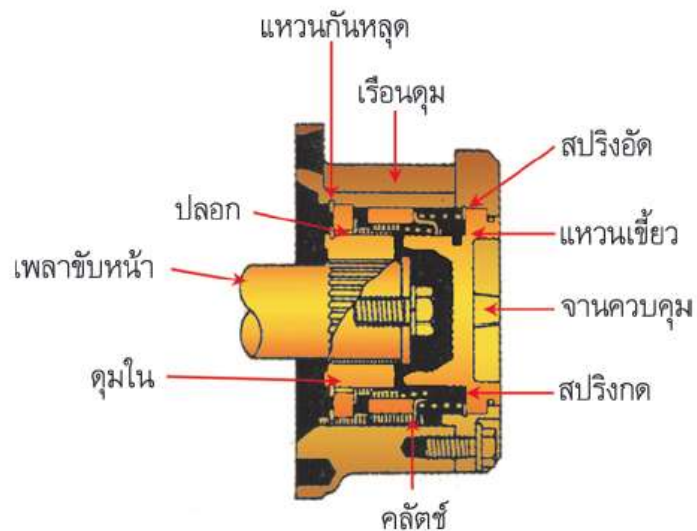
ดุมล้ออิสระแบ่งการทำงานออกเป็น 2 กรณี คือ

(1) กรณีที่ดุมล้ออิสระทำงานในตำแหน่งล็อก (Lock)

การทำงานของดุมล้ออิสระในตำแหน่ง
ล็อก (Lock)

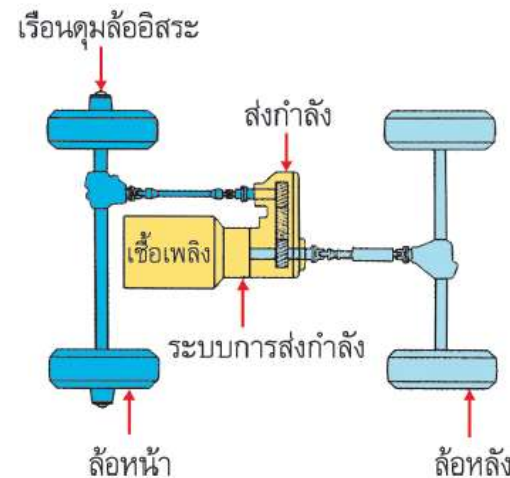
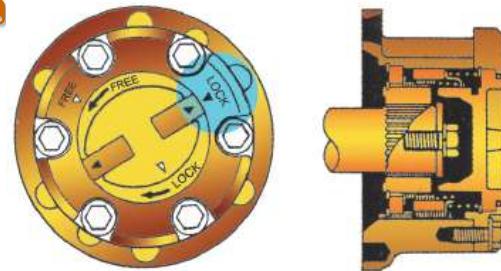
(2) กรณีที่คูลล์อิสระทำงานในตำแหน่งอิสระ (Free)

การทำงานของคูลล์อิสระในตำแหน่ง
อิสระ (Free)

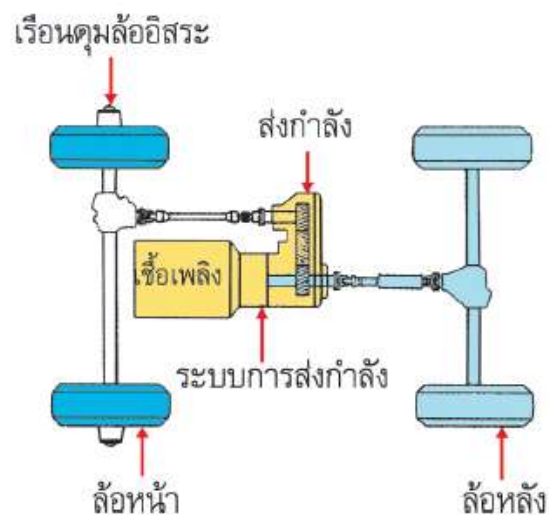
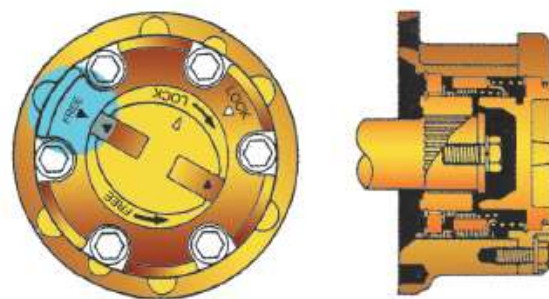
3. การส่งกำลัง (Power Transmission)

(1) ระบบการขับเคลื่อนสองล้อ กรณีที่ดุมล้ออิสระทำงาน (Two-wheel Drive with Free-Wheel Hub Engaged) โดยจานควบคุมจะอยู่ ณ ตำแหน่งล็อก ซึ่งเป็นการ

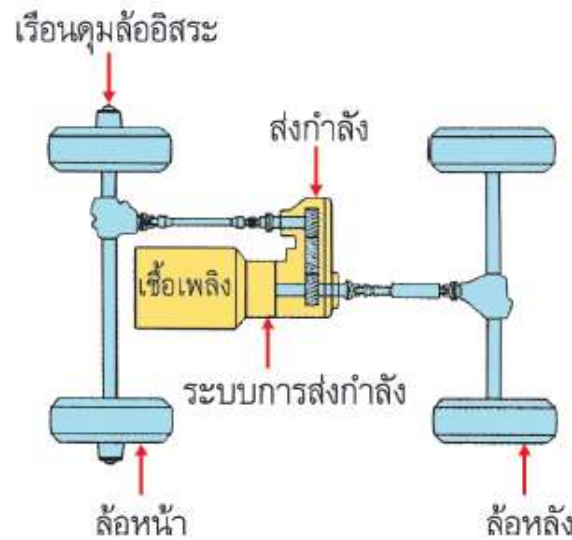
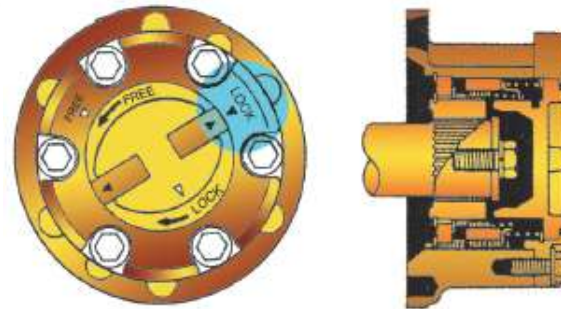
ระบบการขับเคลื่อนสองล้อ กรณีที่ดุมล้ออิสระทำงาน (ใช้งานไม่ถูกต้อง)

(2) ระบบการขับเคลื่อนสองล้อ กรณีที่ดุมล้ออิสระไม่ทำงาน (Two-wheel Drive with Free-Wheel Hub Disengaged) โดยจานควบคุมจะอยู่ ณ ตำแหน่งอิสระ ซึ่ง

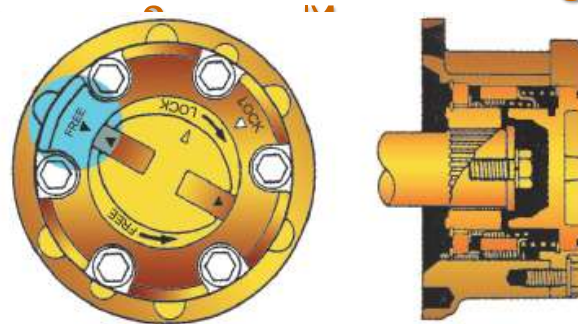
ระบบการขับเคลื่อนสองล้อ กรณีที่ดุมล้ออิสระไม่ทำงาน
(ใช้งานถูกต้อง)

(3) ระบบการขับเคลื่อนสี่ล้อ กรณีเดมัลล์อิสระทำงาน (Four-wheel Drive with Free-WheelHub engaged) โดยที่งานควบคุมจะอยู่ ณ ตำแหน่งล็อก ซึ่งเป็นการ

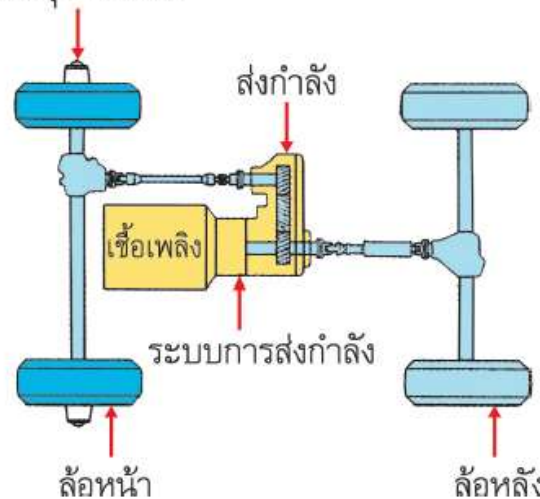

ระบบการขับเคลื่อนสี่ล้อ กรณีที่เดมัลล์อิสระทำงาน (ใช้งานถูกต้อง)

(4) ระบบการขับเคลื่อนสี่ล้อ กรณีที่ดุมล้ออิสระไม่ทำงาน (Four-wheel Drive with Free-Wheel Hub Disengaged) โดยที่งานควบคุมอยู่ในตำแหน่งอิสระ ซึ่งเ

เรือนดุมล้ออิสระ

ระบบการขับเคลื่อนสี่ล้อ กรณีที่ดุมล้ออิสระไม่ทำงาน (ใช้งานไม่ถูกต้อง)